

Rokovanie V4 na Štrbskom Plese - 1. deň

Nálady poľnohospodárov a potravinárov krajín V4 na možný vstup Ukrajiny do Európskej únie sú totožné. Prevládajú však výrazné obavy zo zásadného utlmenia agropotravinárskej produkcie, pokiaľ sa náš priamy východný sused stane členom Európskej únie. Počas prvého dňa zasadania agropotravinárskych samospráv krajín V4 o tom diskutovali slovenskí, českí, maďarskí a poľskí predstavitelia komôr.

vľavo česká delegácia, J. Doležal a europoslankyňa K. R. Nevedálová

V poradí už 82. zasadnutie agropotravinárskych samospráv regiónu V4 zorganizovala Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora na 7. a 8. decembra v zasnežených Vysokých Tatrách na Štrbskom Plese. Dvojdnové stretnutie sa sústredilo na diskusiu o dovozoch ukrajinských komodít a možnom vstupe tejto krajiny do európskeho spoločenstva.

Situácia v krajinách V4

„Na Slovensku trvá do konca roka zákaz dovozu vybraných agropotravinárskych komodít, ktorý sa od nového roka predlžuje na dobu neurčitú a zároveň sa aj rozširuje zoznam zakázaných komodít napríklad o cukor, med, sójové bôby. Vláda SR a aj poľnohospodári však naďalej hovoria, že je to málo. Preto žiadame celoeurópske riešenia a k tomu stanovisko Európskej komisie, ako ďalej,“ priblížil v úvode dvojdnového rokovania predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho aktuálnu situáciu na Slovensku.

slovenská delegácia, E. Macho

Zo štyroch krajín zoskupenia V4 obchodné obmedzenia rôznej podoby uplatňujú okrem Slovenska ešte dve krajiny – Maďarsko a Poľsko. Česká republika nemá žiadne obmedzenia dovozov z Ukrajiny. Aj napriek tomu aj jej agroproducenti pociťujú dopady dovozov obrovského množstva plodín, ktoré nielenže znižujú ceny na českom trhu, ale zároveň obsadzujú miesto na európskych trhoch.

„Keďže aj my máme znížený objem živočíšnej výroby, celé množstvo vypestovaných obilnín nevieme spotrebovať na našom území. Asi 3 mil. ton obilnín potrebujeme vyviezť. Navyše zlý priebeh počasia nám v tomto roku zmenil pomer kŕmneho a potravinárskeho obilia v neprospech potravinárskeho. Poľnohospodári za tieto výrazné straty nedostali príslúchajúcu výšku kompenzácie od štátu. Spolu s národným kofinancovaním a európskou pomocou krajina rozdelila len 9 mil. eur,“ uviedol prezident Agrárnej komory Českej republiky Jan Doležal.

Maďarskí zástupcovia naznačili, že na ich územie sa doviezlo v tomto roku viac kukurice, než bola samotná celková produkcia tejto plodiny v Maďarsku. *"Mali by sme riešiť najmä naše záujmy, nie záujmy Ukrajiny v zmysle obrovských dovozov plodín. Nemôžeme dopustiť fatálne chyby tých, ktorí rozhodujú o spôsobe pomoci. Pravidlá musia byť férovo nastavené pre všetkých. Napríklad hociktorý ukrajinský výrobok sa môže dovážať k nám a pritom vôbec nemusí spĺňať podmienky, ako musíme spĺňať my,"* priamo uviedol prezident Maďarskej poľnohospodárskej komory Balázs Györffy.

maďarská delegácia, B. Györfy

Česká, slovenská, maďarská a poľská agropotravinárska samospráva našla zhodu aj v otázke možného vstupu Ukrajiny do EÚ. Národné vlády by mali viac obhajovať záujmy domácich producentov potravín. Poukázali najmä na fakt, že ukrajinská produkcia nemusí spĺňať vysoké hygienické a kvalitatívne štandardy, aké sú kladené na samotných európskych producentov. Takýto dvojité meter môže byť ďalšou prekážkou v proeurópskych ambíciách Ukrajiny a nájdení pochopenia pre jej produkty zo strany poľnohospodárov pôsobiacich v lokalite východnej Európy.

Rokovania V4 sa v prvý deň zúčastnila aj poslankyňa Európskeho parlamentu Katarína Roth Nevedálová. Priblížila podstatu najnovších diskusií na pôde Európskeho parlamentu a názorovú nejednotnosť najmä medzi parlamentom ako takým a poľnohospodárskym výborom /niečo obdobné je viditeľné aj medzi Európskou komisiou a eurokomisárom pre poľnohospodárstvo/.

„Krajiny ako Španielsko nemajú s dovozom obilnín z Ukrajiny výraznejší problém. Neuvedomujú si však, že pre naše krajiny je to veľmi náročná vec. A navyše, toto je len začiatok. Po hydine, vajciach či mede prídu na rad aj ďalšie komodity, pokiaľ sa bavíme o dovozoch pri rozširovaní únie. My sa reálne musíme pripraviť na to, že naše poľnohospodárstvo sa bude meniť. Akonáhle sa začnú prístupové rokovania s Ukrajinou a začnú sa otvárať jednotlivé kapitoly, tak sa Ukrajina dostane aj k fondom, napríklad aj poľnohospodárskym. A ďalej - v roku 2030 je naplánované ďalšie rozširovanie EÚ o 9 nových krajín a aj tie budú odčerpávať z fondov,“ priamo naznačila europoslankyňa vo Vysokých Tatrách.

Po prvom dni rokovania agropotravinárskych samospráv krajín V4 bol istý záver – poľnohospodári a potravinári musia ešte viac zatlačiť na svoje národné vlády a vyjadriť spoločný postoj: áno – Ukrajine potrebujeme pomôcť, ale nie za cenu likvidácie vlastného odvetvia výroby potravín a starostlivosti o vidiecku krajinu.

„Mali by sme spoločne vytvoriť tlak pred európskymi voľbami a spoločne by sme sa mali opýtať europoslancov, ktorí budú chcieť nanovo kandidovať, ako oni vidia túto otázku z krátkodobého a aj dlhodobého hľadiska. Mali by sme prehodnotiť aj úlohu poľnohospodárskych komodít v rámci energetického zhodnotenia. Práve poľnohospodárstvo môže byť súčasťou diskusie aj na tému, ako nahradiť výpadky ropy a plynu pôvodom z Ruska,“ naznačil možnosti prerodu európskeho poľnohospodárstva pod ukrajinským tlakom Jan Doležal, prezident Agrárnej komory ČR.

Už o týždeň budú predsedovia vlád členských krajín diskutovať aj o téme Ukrajiny na spoločnom rokovaní v Bruseli. Načasovanie dvojdnového rokovania agropotravinárskych samospráv krajín V4 sa

tak ukazuje ako mimoriadne kľúčové. Spoločný odkaz národným vládam chcú poľnohospodári krajín V4 prostredníctvom spoločného komuniké vyslať prostredníctvom tlačového brífingu, ktorý sa uskutoční na záver druhého dňa rokovania.

Prvý deň zhodnotil v krátkom videu aj predseda SPPK Emil Macho